

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken bestond bij drie fracties de behoefte om aan de Minister van Buitenlandse Zaken enkele vragen en opmerkingen voor te leggen met betrekking tot de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken d.d. 19 mei 2015.

De voorzitter van de commissie,
Azmani

De adjunct-griffier van de commissie,
Röling

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Preambule

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 19 mei 2015. Genoemde leden hebben een aantal vragen en opmerkingen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda ter voorbereiding van de Raad Algemene Zaken op 19 mei aanstaande. Zij hebben over meerdere van de agenda-punten nog enkele vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennis genomen van de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken d.d. 19 mei 2015. De leden hebben naar aanleiding van deze agenda enkele vragen en opmerkingen. Daarnaast vragen zij aandacht voor een aantal andere relevante onderwerpen.

Follow-up extra Europese Raad

Bij het kopje «Follow up Extra ER 23/4» lezen de leden van de VVD-fractie dat Nederland daar waar de Commissie in de uitvoering van de maatregelen een beroep doet op de lidstaten Nederland waar mogelijk concrete toezeggingen zal doen. Kan de Minister specifiek aangeven om welke toezeggingen het hier gaat?

Met betrekking tot het migratievraagstuk en de follow-up na de extra Europese Raad van 23 april jl. willen de leden van de PvdA-fractie benadrukken dat het positief is dat er, in samenhang met de aankomende voorstellen van de Europese Commissie, concrete plannen liggen om de problemen met de asielinstroom, grensbewaking, bootvluchtelingen, opvang in de regio, mensensmokkel etc. aan te pakken. Deze leden hopen dat hier echt een doorbraak kan ontstaan in de gezamenlijke Europese migratieaanpak, waarbij solidariteit, concrete oplossingen en de waarborg van mensenrechten voorop staan. Voor hen staat menswaardigheid voorop en hebben alle lidstaten van de Europese Unie een zware verantwoordelijkheid om migratiestromen in goede banen te leiden, vluchtelingen op te vangen en te beschermen en te voorkomen dat er menselijke drama's plaatsvinden tijdens wanhopige pogingen van mensen om de Europese Unie te bereiken. De leden van de PvdA-fractie horen hierop graag de visie van de Nederlandse regering. Ook horen zij graag meer details over het politieke speelveld in de EU met betrekking tot de verschillende te nemen maatregelen. Wat de leden van de PvdA-fractie betreft nemen alle lidstaten zoveel mogelijk gelijke verantwoordelijkheid om kwetsbare mensen op te vangen, grenzen te bewaken en opvang in de regio te ondersteunen. Zij zien graag dat er een ruimer Europees hervestigingsbeleid van de grond komt en dat er aanvullende mogelijkheden komen voor de legale migratie van migranten. Zij ondersteunen daarnaast dat Nederland een aanvullende bijdrage levert aan de Frontex-operatie Triton, en dat Nederland een belangrijke rol speelt in het bevorderen van een geïntegreerde benadering van de migratieproblematiek in de Hoorn van Afrika. De leden horen daar graag nog meer over de concrete invulling daarvan. Zij vernemen ook nog graag een reactie van de regering op het nieuwsbericht dat Libië het Europese plan om mensensmokkelaars aan te pakken afwijst.

De leden van de PvdA-fractie horen ook graag de visie van de Nederlandse regering over het plan van de Europese Commissie om de stroom aan migranten beter te verdelen over de 28 EU-lidstaten. De leden vragen zich af wat deze hervestiging betekent voor Nederland. Daarnaast

vernemen de leden graag hoe de regering aankijkt tegen de kritiek op het plan om boten van mensensmokkelaars te vernietigen en hoe zij aankijkt tegen de gezochte steun bij de Verenigde Naties voor een militair mandaat.

Terrorisme

Ten aanzien van het agendapunt over de bestrijding van terrorisme zijn de leden van de PvdA-fractie benieuwd naar de laatste voortgang van de actiepunten die gevolgd zijn uit de conclusies van de Europese Raad op 12 februari jl. Wat is er nu reeds te melden over de stand van zaken en mogelijke vervolgstappen?

Digitale interne markt

De leden van de PvdA-fractie verwelkomen net als de regering de aandacht van de Europese Commissie voor het versterken van de digitale interne markt. Kan de regering al een eerste indruk, een begin van de appreciatie van de voorstellen van de Commissie geven? Steunen de voorstellen volgens de regering daadwerkelijk de interne markt, onder andere door het faciliteren van bedrijven, maar ook door het verbeteren en goedkoper maken van de dienstverlening voor consumenten? Ziet de regering alle voorstellen als haalbaar ziet en heeft de regering al een specifiekere planning van de voorstellen van de Europese Commissie in de Mededeling? Hoe schat de regering de positie van de Nederlandse digitale economie in ten aanzien van de gedane voorstellen? Ziet de regering mogelijk aanleiding om accenten in het beleid anders te gaan leggen?

Daarnaast willen de leden van de PvdA-fractie graag weten wat over deze voorstellen nu in de RAZ besproken gaat worden. Wordt een eerst uitwisseling van appreciaties door de lidstaten gegeven? Zo ja, wat is globaal het politieke speelveld omtrent de voorstellen, en welke positie zal Nederland dan tijdens de RAZ innemen? Daarnaast vernemen de leden graag wanneer een volledige appreciatie van de Mededeling verwacht kan worden.

EMU/4Presidents

Over «Four Presidents»-rapport schrijft de Minister dat voor Nederland de naleving van bestaande EMU-afspraken voorop staat, daarvoor moet op korte termijn het bestaande raamwerk optimaal worden benut. Tot op heden lukt het echter niet om het bestaande raamwerk optimaal te benutten. De leden van de VVD-fractie vragen waarom en hoe de Minister verwacht nu wel te bereiken dat bestaande regels en afspraken op korte termijn zullen worden gehandhaafd?

Omtrent het «Four Presidents»-rapport horen de leden van de PvdA-fractie graag of er al meer informatie te melden is over de voortgang van het maken van een conceptrapport. Wat is er te zeggen over het politieke speelveld binnen de lidstaten over de voorkeuren voor voorstellen voor een beter economisch bestuur in de Eurozone? Deze leden steunen de inzet van Nederland om de interne markt te verdiepen, nu dit het meeste bijdraagt aan groei en banen in de EU? Kan de regering concreet aangeven op welke wijze de voorstellen uit het conceptrapport dit kunnen doen, en in welke mate hij verwacht dat hiervoor steun bestaat bij de andere lidstaten? Op welke wijze gaan burgers en bedrijven hier concreet iets van merken en van profiteren? Kan de regering eveneens voorbeelden geven waar nationale overheden in de EU nog onvoldoende stabiel functioneren en waar de risico's zitten op economische oneven-

wichtigheden? Op welke wijze zouden deze voorstellen overheden kunnen verbeteren?

In de geannoteerde agenda lezen de leden van de SP-fractie dat er op dit moment door de «vier voorzitters» gewerkt wordt aan een conceptrapport over economisch bestuur in de Eurozone op basis van de inbreng van de lidstaten en instellingen. Kan de regering aangeven wanneer dit conceptrapport wordt verwacht? Is er vervolgens voldoende gelegenheid voor de lidstaten om te reageren op het conceptrapport alvorens het definitieve rapport eind juni zal worden gepresenteerd? Kan de regering aangeven op welke wijzen en op welke momenten het Nederlandse parlement haar invloed kan uitoefenen over de Nederlandse inzet? Welke thema's zijn momenteel onderwerp van discussie tussen de lidstaten als het gaat om de vervolgstappen voor beter economisch bestuur binnen de Eurozone? Kan de regering daarbij het krachtenveld schetsen, en telkens aangeven wat de Nederlandse positie is (geweest)?

Griekenland

De leden van de SP-fractie lezen dat voor Nederland de naleving van bestaande EMU-afspraken voorop staat, en dat op korte termijn het bestaande raamwerk optimaal benut moet worden. In hoeverre geldt dit uitgangspunt voor de onderhandelingen met Griekenland? Ziet de regering ruimte om af te wijken van de naleving van bestaande afspraken ten gunste van het herstel van de Griekse economie? Zo ja, welke?

TTIP

Interne markt

Voorts lezen de leden van de SP-fractie dat in de ogen van Nederland een goed functionerende interne markt de beste garantie vormt voor groei en banen in de EU. In hoeverre vormt het vrijhandelsakkoord met de VS (TTIP) een bedreiging voor de Europese interne markt, gezien het reële risico dat vrijhandel met de VS ten koste gaat van de handel tussen lidstaten onderling?

Mensenrechten

Een VN-vertegenwoordiger heeft ervoor gepleit de onderhandelingen tussen de EU en de VS over het vrijhandelsverdrag (TTIP) op te schorten omdat het verdrag mogelijk de mensenrechten zou schaden, zo merken de leden van de SP-fractie op. Volgens deze beambte is de vrees dat private geschillenbeslechting de mensenrechten zou ondermijnen gegrond. Hoe oordeelt de regering over deze uitspraken? Deelt de regering de vrees dat private geschillenbeslechting in TTIP de mensenrechten ondermijnt? Hoe beziet de regering de huidige private geschillenbeslechting in het vrijhandelsverdrag tussen Canada en de EU (CETA) vanuit het mensenrechtenperspectief? Is de regering bereid om dit belangrijke onderwerp aan te kaarten tijdens de komende RAZ?

Macedonië

De leden van de VVD-fractie zijn zeer bezorgd over de politieke situatie en de ongeregelde heden in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië naar aanleiding van de beschuldigingen aan het adres van enkele kabinetsleden en hooggeplaatste ambtenaren in verband met het toedekken van officiële betrokkenheid bij het overlijden van Martin Neskovski. De leden van de VVD-fractie vragen de Minister om de Kamer te informeren over de situatie ter plaatse. Hoe beoordeelt hij de situatie en

kan hij bij deze duiding ook ingaan op de verhouding tot de OHRID-overeenkomsten? Tevens vragen deze leden of de Minister kan aangeven welke rol hij ziet voor de Europese Unie en Nederland. Zou de situatie gevolgen kunnen hebben voor de verstrekking van pre-accessiegelden aan Macedonië en wat betekent de situatie voor de status van kandidaat-lidstaat voor Macedonië?

Tevens vragen de leden van de VVD-fractie op welke wijze de Minister reeds contact heeft gehad met zijn ambtsgenoten over deze kwestie. Welke interventiemogelijkheden heeft de EU en welke heeft Nederland om een escalatie van de situatie in Macedonië te voorkomen? Ten slotte verzoeken de leden van de VVD-fractie de Minister om in te gaan op zijn inzet in dezen voor (en in aanloop naar) deze aankomende Raad Algemene Zaken.

Tot slot willen de leden van de PvdA-fractie hun zorgen uitspreken over de situatie in Macedonië. Zij verwijzen in dit verband naar de heden gestelde schriftelijke vragen van het lid Maij. Indien mogelijk vernemen deze leden graag een eerste reactie van de regering op de gewelddadigheden aldaar. Wat zijn de concrete acties vanuit de EU die hieromtrent de komende dagen zullen plaatsvinden? En op welke wijze verwacht de regering dat de onrust in Macedonië nog een onderwerp van bespreking zal zijn tijdens de RAZ? De leden van de PvdA-fractie willen graag aandringen op initiatieven om te komen tot een vruchtbare dialoog met de regering in Macedonië en het voorkomen van verdere escalatie in het betreffende gebied.

Uitslag Britse Verkiezingen

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van de uitslag van de Britse Lagerhuisverkiezingen en het behalen van een absolute meerderheid door de Conservatieve Partij. Kan de Minister aangeven wat de gevolgen van de Britse verkiezingen zijn ten aanzien van de Europese Unie? Hoe beoordeelt de Minister de gevolgen van deze uitkomst voor Nederland? Is de Minister het met de VVD eens dat het van groot belang is dat het Verenigd Koninkrijk onderdeel blijft van de Europese Unie? Kan de Minister aangeven hoe het kabinet wil omgaan met deze situatie en welke stappen zij hierin ziet?

Hongarije

De Hongaarse premier Orban heeft gesuggereerd de vraag te willen opwerpen of de doodstraf opnieuw ingevoerd moet worden in zijn land, zo vernamen de leden van de SP-fractie met. EU-commissaris Timmermans heeft in een reactie te gezegd dat het opnieuw invoeren van de doodstraf in Hongarije zou indruisen tegen de fundamentele waarden van de EU. Kan de regering aangeven om welke fundamentele waarden, vastgelegd in welke verdragen, het gaat? Wat zou de consequentie zijn indien Orban de vraag alsnog zou opwerpen? Welke sancties heeft de EU tot haar beschikking indien iets dergelijks zich voor zou doen? Op welke wijze wordt er momenteel met Orban gesproken over deze kwestie?

Portugal

De Portugese regering gaat mogelijk een wet indienen waarbij er bepaald wordt hoe de media verslag mag gaan doen over de parlementsverkiezingen van komend najaar – een vorm van onwenselijke censuur, of op zijn minst politieke sturing, zo constateren de leden van de SP-fractie. Kan de regering deze berichtgeving bevestigen? Hoe oordeelt zij over het plan

van de Portugese regering? Is zij bereid om deze controversiële wet te agenderen tijdens de komende RAZ?